

LISA 2

KINNITATUD:

Illuka Vallavolikogu 21.12.2016.a määrusega nr 27

Seletuskiri

Illuka valla 2017. aasta eelarveprojekt

SISUKORD

1.1 Majandusprognoos.....	3
1.2 Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus	4
2. Ülevaade Illuka Vallavalitsuse 2017. aasta eelarvest	5
2.1 Eelarve koostamise protsess	5
2.2 Eelarveaasta	5
2.3 Eelarve ülesehitus ja esitusviis	5
2.4 Eelarve seos arengukavaga.....	6
2.5 Koondeelarve	7
2.6 Põhitegevuse tulud.....	9
2.7 Põhitegevuse kulud.....	12
3. Investeeringud.....	14

1. Sissejuhatus

1.1 Majandusprognoos

Tuginedes üldisele majanduskonjunkturi jätkuvale nõrkusele enamikes valdkondades ning kasvuväljavaadete halvenemisele, on Rahandusministeerium majanduskasvu prognoosi allapoole korrigeerinud. Nii ettevõtjate kui ka majandusekspertide hinnangud ei anna alust oodata majanduskasvu olulist kiirenemist lähikvartalitel. Samas Venemaa majanduslanguse põhi on läbitud ning ka Soome majandus on pärast kolm aastat kestnud langust kasvule pöördunud, mis annab lootust meie ekspordinõudluse paranemiseks. Kesise välisnõudluse ning hinnatõusu puudumise tõttu on ettevõtete investeeringud endiselt madalseisus. Võrreldes üldise majanduskasvu tempoga on eratarbimise kasv püsinud suhteliselt kiire, kuid vaatamata sellele on kodumajapidamiste säästumäär tõusnud ajaloolise kõrgtasemeni. Tööturu arengud viitavad pingete püsimisele ning palgakasv ületab juba neljandat aastat järjest tootlikkuse tõusu. Inflatsioon on madalate toormehindade tõttu senini püsinud tagasihoidlik ning taastub ootuste kohaselt alles käesoleva aasta lõpus.

Käesoleva prognoosi eeldused on fikseeritud 2016. aasta augusti lõpu seisuga.

Eesti sisemajanduse koguprodukt kasvab prognoosi põhistsenaariumi kohaselt 2016. aastal 1,3%. Kasv peaks järgmise kahe aasta jooksul kiirenema, ulatudes 2017. aastal 2,5%ni ja 2018. aastal 3%ni.

Tarbijahindade (THI) tõus jääb 2016. aastal välistegurite mõjul tagasihoidlikuks, ulatudes 0,2%ni. 2017. aastal kiireneb THI kasv 2,7%ni ning jääb samale tasemele ka 2018. aastal. Kui selle aasta esimesel poolel olid hinnalanguse taga energiatooted, siis alates suve lõpust hakkab energia komponendi negatiivne panus taanduma, tuues kaasa tarbijahindade tõusule pöördumise.

Tööturu olukorra pingestumine jätkub ning palgasurved püsivad. Hõive kasv on jätkunud vaatamata madalale majandusaktiivsusele. Tööturu aktiivsuse kasvu tõttu püsib tööpuudus eelmise aasta tasemel, ulatudes prognoosi kohaselt 2016. aasta kokkuvõttes 6,2%ni. Käesoleva aasta juulist järk-järguliselt rakenduv töövõimereform aitab osaliselt kompenseerida töörealise rahvastiku vähenemist, pakkudes osalise töövõimega inimestele aktiveerimismeetmeid ning aidates neil tööturul toime tulla. Võib arvata, et tööturule naasvate töövõimetuspensionäride oskused ei vasta tööturu vajadustele ning ettevõtete valmidus nende palkamiseks on esialgu madal, mistõttu kaasneb mistõttu kaasneb reformiga esmajärjekorras tööpuuduse suurenemine alates 2017. aastast.

Keskmise palga kasvutempo ei ole vaatamata majanduskasvu aeglustumisele seni oluliselt muutunud ning kasv püsis maksuameti andmetel 2016. aasta esimesel poolaastal 6% juures. Statistikaameti andmetel kiirenes esimesel poolaastal keskmise palga kasv 7,8%ni. Osaliselt olid palgakasvu kiirenemise taga oluliselt suurenenud preemiate maksmine, kuid kasv kiirenes ka preemiaid arvestamata 7,3%ni. Kiire palgakasv tuli kasumite vähenemisehinnaga, mis ei saa reeglina kaua jätkuda.

Tabel 1. Eesti tööturu prognoos 2016–2020 (15–74-aastased %).

Allikas: Rahandusministeerium, Eesti Statistikaamet

Eesti tööturu prognoos	2015	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Hõive (tuh inimest)	640,9	646,5	646,1	644,4	643	642,9
Tööhõive kasv	2,6	0,9	-0,1	-0,3	-0,2	0,0
Tööpuuduse määr	6,2	6,2	7,2	8,4	9,3	9,4
Tööjõu tootlikkuse kasv (hõivatute arvu järgi)	-1,1	0,4	2,6	3,2	3,0	2,8
Palga reaalkasv	6,5	6,5	2,8	2,8	2,7	2,4
Keskmine palk	1065	1137	1199	1265	1332	1399
Palga nominaalkasv	6,0	6,7	5,5	5,5	5,3	5,0

1.2 Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus jõustus 1. jaanuaril 2012. aastal. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse peamisteks eesmärkideks on:

- 1) eelarvekorralduse kaasajastamine ja finantsjuhtimise moderniseerimine;
- 2) eelarvekorralduse ja finantsarvestuse põhimõtete ühtlustamine ja tekkepõhise eelarvestamise regulatsiooni kehtestamine;
- 3) eelarvestruktuuri muutmine vastavaks raamatupidamises ja erasektori finantsjuhtimises rakendatavatele esitlusviisidele;
- 4) keskpika eelarvestamise põhimõtete rakendamine koos tulemuspõhise eelarvestamise aspektidega;
- 5) arengukava koostamise ja eelarveprotsessi läbipaistvus ning avalikkusele pidev informatsiooni edastamine;
- 6) finantsdistsipliini tagamine.

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele koosneb eelarve osadest ning on kassapõhine või tekkepõhine. Sõltumata arvestusviisist on eelarve jaotatud viieks osaks:

PÕHITEGEVUSE TULUD

Maksutulud. Tulud kaupade ja teenuste müügist. Saadavad toetused. Muud tegevustulud.

PÕHITEGEVUSE KULUD

Antavad toetused. Muud tegevuskulud.

INVESTEERIMISTEgevus

Põhivara soetus ja põhivara müük. Põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine.

Osaluste soetus ja osaluste müük. Muude aktsiate ja osade soetus. Antavad ja tagasilaekuvad laenud. Finantstulud ja finantskulud.

FINANTSEERIMISTEgevus

Võetud laenude tagasimaksmine. Kapitalirendi- ja faktooringukohustuste täitmine. Emiteeritud võlakirjade lunastamine ning tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel.

LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Raha ja pangakontode saldo muutus. Rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus. Soetatud võlakirjade saldo muutus.

Likviidsete varadena käsitatakse varasid, mis vastavad kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 36 lõikele 1.

Likviidsete varade saldo suurenemine ja vähenemine kajastatakse likviidsete varade muutuse eelarveosas vastavalt plussi või miinusega.

Eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse eelarveosa kogusumma ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma vahega:

- 1) eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga;
- 2) eelarve on ülejäägis, kui eelarve tulem on positiivne;
- 3) eelarve on puudujäägis, kui eelarve tulem on negatiivne.

Eelarvestruktuuri selline jaotus annab võimaluse eristada põhi- ja investeerimistegevust.

Eelarvestruktuurist selgub omavalitsusüksuse põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahetamine, dünaamika ja omafinantseerimise võimekus (investeeringute tegemise ja laenude maksmise võimekus). Netovõlakoormuse arvestuses võetakse omafinantseerimise võimekus omakorda aluseks omavalitsusüksuse netovõlakoormuse piirmäära suurendava näitajana.

2. Ülevaade Illuka Vallavalitsuse 2017. aasta eelarvest

2.1 Eelarve koostamise protsess

Illuka valla eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise kord sätestab Illuka valla eelarve ülesehituse, eelarve koostamise, vastuvõtmise, muutmise, täitmise ja aruandluse põhimõtted ning seda rakendatakse koos kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse ning teiste eelarvet reguleerivate õigusaktidega. Kord on täitmiseks kohustuslik vallavalitsusele ja vallavalitsuse hallatavatele asutustele.

2.2 Eelarveaasta

(1) Eelarveaasta algab 1.jaanuaril ja lõpeb 31.detsembril.

(2) Eelarve kinnitatakse üheks eelarveaastaks. Eelarves võib esitada informatsiooni ka eelarveaastast pikema perioodi kohta.

Illuka Vallavalitsuse 2017 aasta eelarve koostamise aluseks oli kavandatava 2017–2020 eelarvestrateegia põhimõtted, oluliste investeeringute kavandamine, majandamiskulud, personalikulud jms. Alaeelarvete koostamise esitamise tähtajaks oli 10. oktoober. Laekunud alaeelarvete taotlused koondati kokku ning oktoobris esitati eelarve eelnõu volikogu istungile.

2.3 Eelarve ülesehitus ja esitusviis

Illuka Vallavalitsuse 2017 eelarve koosneb osadest ning on kassapõhine (eelarves kavandatakse majandustehingud selles perioodis, millal planeeritakse nendega seotud raha laekumine või väljamaksmine).

Eelarve seletuskirjas antakse ülevaade peamiste tegevusvaldkondade eelarvetest põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude, investeerimistegevuse ja eelarve tulemi lõikes. Peamised tegevusvaldkondade eelarved on eelarves jaotatud meetmete lõikes ja sisaldavad eraldi alajaotusi koos eelarve sisu täpsustustega:

Illuka valla poolt rahastatavad meetmed on järgmised:

- Meede 1.1. Elu ja looduskeskkond
- Meede 2.1. Ettevõtlus ja tööhõive
- Meede 3.1. Vesi ja kanalisatsioon
- Meede 3.2. Teed ja transport
- Meede 4.1. Kultuur, noorsootöö ja sport
- Meede 4.2. Haridus
- Meede 4.3. Sotsiaalne kaitse ja tervishoid
- Üldvalitsemine

Eelarves planeeritakse eraldi põhitegevuse kuluna reservfond ettenägematute väljaminekute tegemiseks. Vallavalitsus eraldab reservfondist vahendeid sihtotstarbeliselt kooskõlas vallavolikogu kehtestatud reservfondi kasutamise korraga.

2.4 Eelarve seosed arengukavaga

Arengukava määrab kohaliku omavalitsuse prioriteetsed tegevussuunad ja eelarvestrateegia finantsprojektsiooni. Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele esitatakse eelarve seletuskirjas ülevaade arengukavas kajastatud eesmärkide kavandatavast täitmise plaanist eelseisval eelarveaastal ning nende täitmiseks kavandatavatest tegevustest. Illuka valla 2017–2020 arengukava on vastu võetud 29.11.2016 ja avalikustatud valla koduleheküljel. Võrreldes eelarvestrateegiaga on muudetud investeringuid tegevusalade lõikes, investeringute maht on suurenenud, samuti on suurendatud palgafondi ja majanduskulude osa ja likviidsete varade jääki.

Arengukavast tulenevad valdkondade 2017–2020 strateegilised eesmärgid on:

Sotsiaalkeskond:

- Illuka valla haridusasutused on konkurentsivõimelised ja avatud õpikeskkonnaga, pakkudes võrdseid võimalusi mitmekülgseks arenguks nii eelkooli- kui kooliealistele lastele ja noortele. Lasteaia kui ka Põhikooli arengu planeerimiseks on koostatud vastavad arengukavad. Vald on konkurentsivõimeline tööandja: haridusasutuste töötajate töötasu tõstmine.
- Noorsootöö edukaks tulemuseks on loodud kõik tingimused noorte aktiivseks, sisukaks ja arendavaks vabaaja veetmiseks.
- Vallaelanikele on loodud laialdane sotsiaaltoetuste ja –teenuste valik. Lastega peredele koolisõidu kompenseerimine, ranitsatoetus, sünnitoetus, lasteaia lõuna maksumuse osaline hüvitamine, huvitegevuses osalemise toetamine. Samuti toetatakse õpinguid kutseõppeasutustes ja ülikoolides. Puudega inimestele on olemas erinevad toetused ning vajadusel võimaldatakse koduteenuseid ja eluruumi kohandamist. Eakatele on kehtestatud erinevad toetused ja samuti võimalus koduteenuse kasutamiseks. Kord nädalas tasuta bussisõit Jõhvi. Raviteenusele sõiduks võimaldatakse abivajajatel kasutada valla transporti. Lisaks on vallaelanikel võimalik taotleda hambaraviteenuse hüvitist, toetust õnnetusjuhtumi korral ja matusetootust.
- Vallas toimub aastaringelt aktiivne kultuuri- ja spordielu, mida vald toetab aktiivselt.

Ettevõtlus ja tööhõive

- Planeerimine toimub kokkulepitud põhimõtetest lähtuvalt ja sellekohased otsused tehakse pikaajalist perspektiivi silmas pidades.
- Ettevõtlus on keskkonnasõbralik ja väärtustab elukeskkonda. Arendatakse aktiivselt turismi.

Elu- ja looduskeskkond

- Heakorrastatud territoorium. Elamud on korrastatud ja elanikud tunnevad vastutust oma ühisvara eest, sest valla elanike keskkonnateadlikkus on kasvanud. Kogu valla territoorium on kaetud korraldatud jäätmeveopiirkonnaga ning sellega on liitunud kõik majapidamised.
- Vallas on hästi toimiv vabatahtlike komando elukeskkonna turvalisuse tagamiseks ja samuti abipolitseinike võrgustik.

Tehniline infrastruktuur

- Elanike ja ettevõtjate vajadustele vastav tehniline infrastruktuur ja kommunaalteenused, transpordiprobleemid on lahendatud ja tagavad logistiliselt sujuva ühenduse regiooni keskusega.

Üldvalitsemine

- Illuka vallas toimib optimaalne halduskorraldus, pakkudes arendusvõimalusi kohalikele inimestele, info edastamise viisid ja ajastatus on kooskõlas info tähtsuse ning sihtgrupi vajadustele.

2.5 Koondeelarve

Illuka valla põhitegevuse tulude kogumahuks 2017. aastaks on planeeritud 3 096 059 eurot, see on 0,9% vähem võrreldes 2016. aastaga. Põhitegevuse kulude kogumahuks 3 497 454 eurot (vt tabel 2). Investeeringustegevuseks 2 379 115 eurot. Põhitegevuse tuleml negatiivne -401 395 eurot ja eelarve tuleml -2 780 510 eurot.

Tabel 2. Illuka valla 2016. aasta koondeelarve

Koond eelarve	2015 tegelik	2016 oodatav	2017 kava
Põhitegevuse tulud	3 532 850	3 397 748	3 096 059
Maksutulud	593 569	605 834	655 137
Tulud kaupade teenuste müügist	104 921	114 150	108 865
Saadavad toetused	600 107	407 734	281 682
Muud tegevustulud	2 234 253	2 270 030	2 050 375
Põhitegevuse kulud	2 684 884	2 757 446	3 497 454
Antavad toetused	364 971	397 846	979 021
Muud tegevuskulud	2 319 913	2 359 600	2 518 433
Investeeringustegevus	-858 069	-2 230 364	-2 379 115
Põhivara müük	581	11 415	0
Põhivara soetus	-793 777	-2 144 416	-3 270 000
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		190 802	932 500
Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-80 000	-300 000	-50 000
Finantstulud ja -kulud	15 127	11 835	8 385
Finantseerimiskohustus	0	0	0
Likviidsete varade muutus	- 10 103	-1 602 032	-2 780 510

Aastatel 2015-2017 ületab kavandatud investeeringute omafinantseeringu osa põhitegevuse tulemit, mis tähendab negatiivset eelarvetulemit ja likviidsete varade vähenemist nimetatud aastatel. 2015-2017. aastal investeeringute kava täitmiseks võetakse kasutusele likviidseid vahendeid sest eelarve tuleml ei kata investeeringute vahet. 2017.aastal on likviidsete varade muutus -2 780 510 eurot.

2.5.1 Koondeelarve meetmete lõikes

Tabel 3. Illuka valla 2017.a koondeelarve meetmete lõikes

Eelarve meetmete lõikes	2017 eelarve
Meede 1.1 Elu ja looduskeskkond	
Põhitegevuse tulud	2 084 075
Tulud kaupade ja teenuste müügist	33 700
Muud tegevustulud	2 050 375
Põhitegevuse kulud	198 125
Jäätmekäitlus	21 237
Muu elamu- ja kommunaalmajandus	150 983
Muu avalik kord ja julgeolek	10 000
Päästeamet	15 905
Investeeringustegevus	-145 000
Põhivara soetus	-145 000

Meede 2.1. Ettevõtlus ja tööhõive	
Põhitegevuse tulud	0
Tulud kaupade ja teenuste müügist	0
Muud tegevustulud	0
Põhitegevuse kulud	52 767
Turism	10 886
Üldmajanduslikud projektid	41 881
Investeermistegevus	-425 000
Põhivara soetus	-425 000

Meede 3.1. Vesi ja kanalisatsioon	
Põhitegevuse tulud	20 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	0
Muud tegevustulud	20 000
Põhitegevuse kulud	77 253
Heitvesi	30 578
Veevarustus	46 675
Investeermistegevus	-500 000
Põhivara soetus	-500 000

Meede 3.2. Teed ja transport	
Põhitegevuse tulud	20 692
Tulud kaupade ja teenuste müügist	0
Saadavad toetused	20 692
Põhitegevuse kulud	130 380
Maanteetransport	118 570
Tänavavalgustus	11 810
Investeermistegevus	-427 500
Põhivara soetus	-1 390 000
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	892 500

Meede 4.1. Kultuur, noorsootöö ja sport	
Põhitegevuse tulud	2 200
Tulud kaupade ja teenuste müügist	0
Saadavad toetused	2 200
Põhitegevuse kulud	1 073 344
Sporditegevus	830 580
Noortekeskus	106 690
Vaba aja üritused	51 180
Raamatukogud	72 822
Kirjastamisteenused	10 172
Religioon	1 900
Investeermistegevus	-300 000
Põhivara soetus	-290 000
Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-50 000
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	40 000

Meede 4.2. Haridus	
Põhitegevuse tulud	219 577
Tulud kaupade ja teenuste müügist	71 665
Saadavad toetused	147 912
Põhitegevuse kulud	1 083 547
Illuka lasteaed-kool	961 695
Muu haridus	121 852
Investeermistegevus	-930 000
Põhivara soetus	-400 000
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	0

Meede 4.3. Sotsiaalne kaitse ja tervishoid	
Põhitegevuse tulud	8 074
Saadavad toetused	8 074
Põhitegevuse kulud	141 018
Sotsiaalhoolekande teenused puudega inimestele	21 600
Eakate sotsiaalhoolekandeesitused	14 536
Sotsiaalhoolekande teenused eakatele	40 000
Toitjakaotanute sotsiaalne kaitse	9 500
Sotsiaalteenused peredele ja lastele	26 600
Toimetulekutoetus	7 382
Sotsiaalhoolekande teenused sot.riskirühmadele	21 400

Üldvalitsemine	
Põhitegevuse tulud	741 441
Maksutulud	655 137
Tulud kaupade ja teenuste müügist	3 500
Saadavad toetused	82 804
Põhitegevuse kulud	741 020
Volikogu	52 905
Vallavalitsus	657 154
Reservfond	30 961
Investeermistegevus	8 385
Põhivara soetus	-70 000
Finantstulud-kulud	8 385

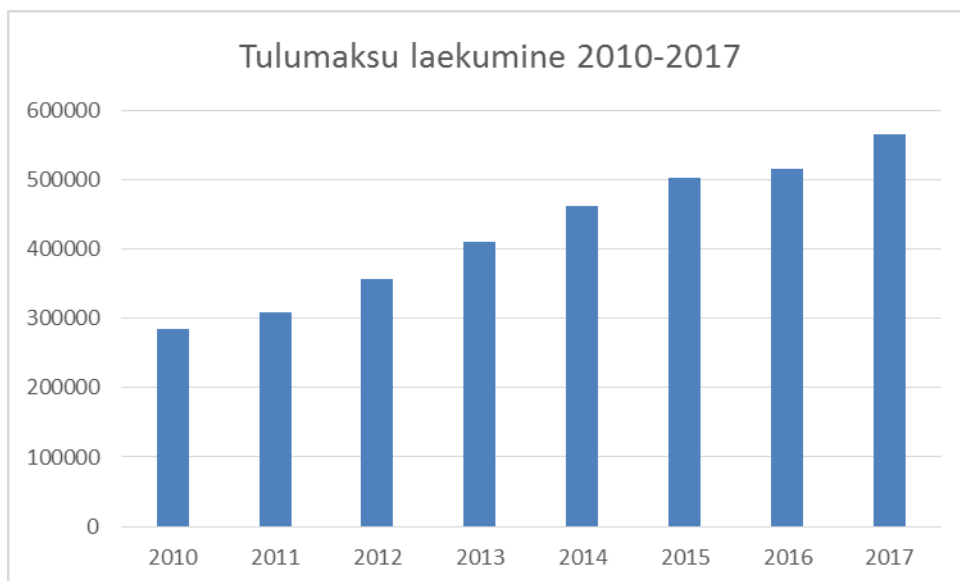
2.6 PÕHITEGEVUSE TULUD

Maksud

Üksikisiku tulumaksu, prognoosi aluseks on palga nominaalkasv. Tulumaksu mõjutavateks olulisteks teguriteks on maksumaksjate arvu ja sissetulekute muutus. Sissetuleku kasvu ennustus ning tulumaksu laekumise ja sissetuleku suhe. Üksikisiku tulumaks laekub tulumaksuseaduse alusel. Maksu arvestab täismahus Maksu- ja Tolliamet ning kajastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust osa edasiantava maksuna KOV-le.

Joonisel on kajastatud Illuka valla eelarvesse laekuva tulumaksu aastased kasvud perioodil 2010- 2015 ja prognoos perioodil 2016-2017.

Joonis 1

Valla põhitegevuse tuludest moodustavad maksutulud 21,1%. Füüsilise isiku tulumaksu laekumist planeeritakse 2017. aasta eelarves 565 209 eurot, mis on 0,9 % rohkem võrreldes 2016. aasta tulumaksu laekumisega (vt joonis 1).

Maamaks

Maamaksu laekumine on viimastel aastatel olnud tasemel 90 tuhat eurot. Illuka vald rakendab elamu- ja õuema puhul maamaksu määra 1,5% ning haritava maa ja loodusliku rohumaa puhul 1,0%. Maamaksu summa saadakse maa maksustamishinna ja maamaksu määra (0,1%-1,5% maa maksustamishinnast aastas) korrutamise tulemusel. Maamaksu laekumist planeeritakse 2017. aasta eelarves 89 928 eurot.

Kaupade ja teenuste müük

Kaupade ja teenuste müügitulu planeeritakse 2017. aasta eelarves 108 865 eurot (vt tabel 4).

Tabel 4. Kaupade ja teenuste müük eurodes

	2015	2016	2017
Kaupade ja teenuste müük	104 921,00	114 150,00	108 865
<i>Riigilõivud</i>	5 369,00	3 000,00	3 500
<i>Tulud haridusalasest tegevusest</i>			
<i>s.h. haridusele KOV-lt</i>	18 560,00	22 500,00	20 000
<i>alusharidusele KOV-lt</i>	36 960,00	38 550,00	34 400
<i>Õp, lasteaia toiduraha, muud tulud</i>	8 412,00	11 800,00	11 100
<i>Tulud elamu-ja kommunaalmajanduse tegev s.h</i>			
<i>hooldus-remont, prügi</i>	15 104,00	17 200,00	19 100
<i>Kuremäe avalik tualett</i>	6 896,00	7 300,00	7 000
<i>Korrakaitse e. vabatahtlike päästjate tulud</i>	3 620,00	5 500,00	7 600
<i>Tulud majandustegevusest (hostel) ruumide rent</i>	3 783,00	3 400,00	3 865
<i>Muu teenuste müük(s.h,ekskursiooni tulud)</i>	5 000,00	4 900,00	2 300

Kohaliku omavalitsuse eelarvesse laekuvad järgmised riigilõivud:

- ehitusloataotluse läbivaatamine,
- kasutusloa taotluse läbivaatamine,
- kirjaliku nõusoleku taotluse läbivaatamine.

Haridusasutuste tuluna arvestatakse laekumisi koolide -ja lasteaedade kohatasu teistelt KOV, lasteaia, õpetajate toiduraha. Koolide toitlustamiskulu on lastele tasuta, kuna selle kompenseerib osaliselt riik. Hariduse majandustegevuse tulu püsib stabiilne võrreldes eelneva aastaga.

Vabatahtlike päästjate tulud on kasvanud võrreldava perioodiga, hosteli majandustegevuse tulud on prognoositud samale tasemele eelnevate perioodidega.

Muud tulud

Muu tuluna kajastatakse tulu vee erikasutusest ja maavara kaevandamisega seotud tasusid, mis moodustavad põhitegevuse tulueelarvest 66%. (vt tabel 5).

Tabel 5. Muud tulud

Nimetus	2015	2016	2017
<i>Muud tulud</i>	2 234 253	2 270 030	2 050 375
Tulud loodusressurside kasutamisest	2 234 133	2 270 014	2 050 295
<i>s.h. ÜT maardlate kaevandamisõiguse tasu</i>	<i>1 759 232</i>	<i>1 794 233</i>	<i>1 650 000</i>
<i>KT maardlate kaevandamisõiguste tasu</i>	<i>5 348</i>	<i>2 435</i>	<i>5 000</i>
<i>kaevadusest väljapumbatava vee erikasutustasu</i>	<i>469 553</i>	<i>473 346</i>	<i>395 295</i>
Muud tulud	120	16	80
<i>Trahvid(menetlusteenistus)</i>	<i>20</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Saastetasud</i>	<i>100</i>	<i>16</i>	<i>80</i>

Saadavad toetused tegevuskuludeks

Saadavad toetused tegevuskuludeks vähenevad võrreldes 2016. aasta eelarve täitmisega, see on tingitud vabariigi valitsuselt tasandusfondi vähenemisega (keskkonnatasude kompensatsioon). Toetusteks on planeeritud veel Maaeluministeeriumilt koolipiima toetus 1 000 eurot. Sotsiaalministeeriumilt täiendavad lapsepuhkuse päevad 1 500 eurot, Maavalitsuselt 20 000 eurot hajaasutuse veeprogramm, käesoleval aastal laekus 29 790 eurot, muudelt sihtasutustelt 1 300 eurot Noortekeskuse projektid. Toetusfondi vahendite jaotuse kehtestab Vabariigi Valitsus, riigieelarve seaduse §3 alusel, 2017. aasta prognoos eelneva aasta põhjal.

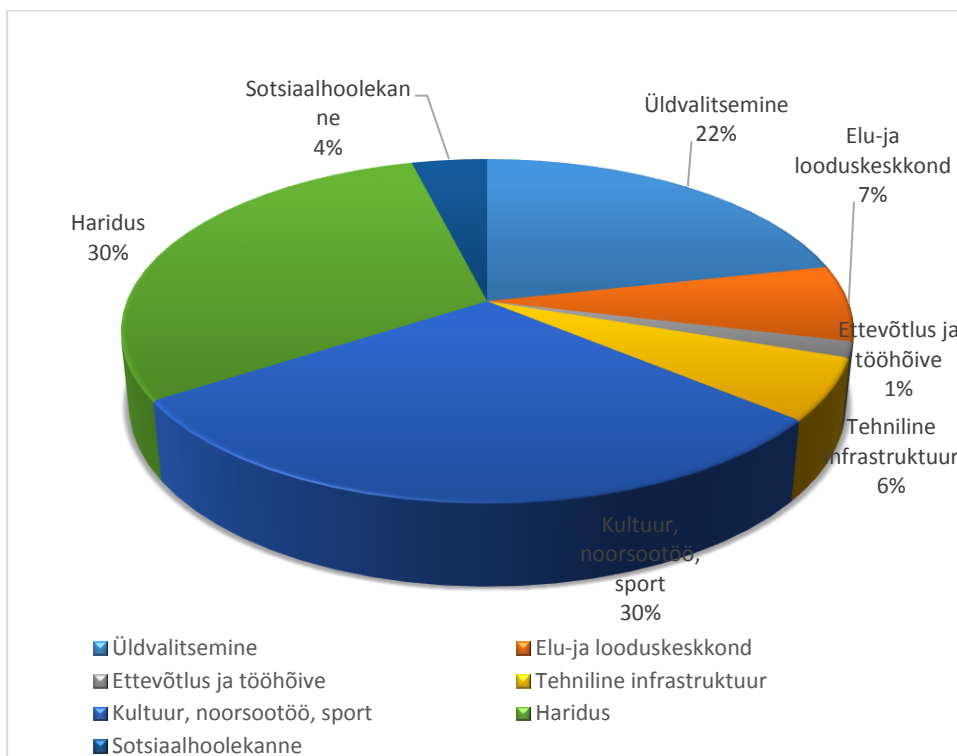
Nimetus	2015	2016	2017
Saadud toetused	600 107	407 734	281 682
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	56 638	42 638	23 800
<i>Maaeluministeerium</i>	<i>1 000</i>	<i>1 000</i>	<i>1 000</i>
<i>Rahandusministeerium</i>	<i>3 043</i>	<i>1 569</i>	<i>0</i>
<i>Siseministeerium</i>	<i>4 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Sotsiaalministeerium</i>	<i>1 399</i>	<i>2 315</i>	<i>1 500</i>
<i>Maavalitsused</i>	<i>29 146</i>	<i>29 949</i>	<i>20 000</i>
<i>Valitsussektoritesse kuuluvatelt sihtasutustelt</i>	<i>0</i>	<i>1 485</i>	<i>1 300</i>

<i>Muudelt residentidelt</i>	11 696	6 320	0
<i>Kultuuriministeerium</i>	6 354	0	0
Mittesihotstarbelised eraldised jooksvateks kuludeks	543 469	365 096	257 882
<i>Tasandusfond §3 lg1</i>	81 182	77 146	71 627
<i>Tasandusfond § 3 lg2</i>	296 685	98 895	11 148
<i>Toimetulekutoetus</i>	0	6 982	6 980
<i>Teede hoiutoetus</i>	17 233	20 692	20 692
<i>Koolitoit</i>	7 098	7 508	7 508
<i>Eraldised hariduskuludeks</i>	138 804	152 760	138 804
<i>Vajaduspõhine peretoetus/sot.toetuste,teenuste osut.</i>	2 417	1 084	1 094
<i>Eraldised sünnid/surmad</i>	50	29	29

2.7 PÕHITEGEVUSE KULUD

2017. aasta põhitegevuse kulueelarve on planeeritud 3 497 454 eurot. 2017.aasta kulueelarves on planeeritud töötajate töötasu tõusu 4,7%, miinimumalgaga töötajatel 9,2 % (tulenevalt seadusest), majanduskulu kasvuks 0,5%, arvestatud iga tegevusala omapära.

2017. aasta kulueelarve jaotus meetmete lõikes (vt joonis 2)

Personalikulu moodustab 1 417 069 eurot, sisaldades töötasu tõusu valla- ja allasutuse töötajate 4,7%, vallavalitsuse palgafondi on planeeritud uue ametikoha loomine (~29 000) ja 2017.aasta kohalikuomavalitsuse valimistega kaasnev palgakulu (30 000).

2017. aasta eelarves on planeeritud majanduskuludeks 1 070 403 eurot ehk 0,8% enam kui 2016. aasta eelarve oodatav täitmine, 2017.aastaeelarve on koostatud stabiilse jätkueelarvena. Reservfondi suurus 30 961 eurot, tegevustoetused MTÜ, SA, seltsid, füüsilised isikud 903 139 eurot, sotsiaalteotused 75 882 eurot.

2017.a põhitegevuse kulueelarve ja 2017. aasta eelarvestrateegia erinevus tegevuskuludes on personalikulude suurenemine 33 000 eurot ning majandamiskulud ~ 58 000 ja toetused 610 000 euro võrra. 2017. aastaeelarvestrateegias arvestati üldise palgatõusuga 4,7%, tegelikult kujuneb suuremaks palgatõus miinimumpalgaga töötajatel, arvestades miinimumpalga tõusu 9,2%.

2.7.1 Üldised valitsussektori teenused

Üldised valitsussektori teenused moodustavad 2017. aasta põhitegevuse kulueelarves 741 020 eurot, millest 459 577 eurot volikogu ja vallavalitsuse töötajate töötasu, 203 973 eurot muud valla juhtimisega seotud kulud, 46 509 eurot liikmemaksud ja toetused, 30 961 eurot reservfond. Reservfondi suurus on ~1% eelarveaastal planeeritud tulust. Volikogu personalikulude eelarves on arvestatud (6 000) eurot lepinguline töötasu ja vallavalitsuse eelarves 33 000 eurot uue spetsialisti ja õigus-juriidilised kulud.

2.7.2 Majandus, keskkonnakaitse, elamumajandus, muu avalik kord

Teede ja tänavate korrashoiuks 118 570 eurot, mis on 0,5% enam võrreldes 2016. aasta eelarve täitmisega. Turism, üldmajanduslikud arendusprojektid püsivad kulud stabiilsed 52 767 eurot. Jäätmekäitluse eelarve personalikulude tõusu vastavalt miinimumpalgatõusule, majandus kulud on planeeritud eelnevate eelarve aastate tasemele.

Veevarustuse toetustesse on planeeritud hajaasutuse programmi toetus 40 000 eurot, millest 20 000 Ida –Virumaa Maavalitsuselt ja 20 000 eurot valla toetus. Elamumajanduses personalikulude kasv vastavalt eelarvestrateegiale, elamumajanduse kuludes kajastatakse ka kalmistu majanduskulud. Avalik kord eelarvesse personalikulud 10 000 eurot abipolitsei boonus. Päästeteenus majanduskulud 10 000 eurot ja 5 905 eurot vabatahtlike päästjate boonus.

2.7.3 Vaba aeg, sport, religioon

Vaba aeg, raamatukogud ja noortekeskuse 2017. a tegevuskulud võrreldes eelneva aastaga suurenenud, Kurtna Noortekeskuse eelarve majanduskulu sisaldab projektide omaosalust 1 300 eurot. Arengukava 2016–2020.a tegevuste kava järgi makstakse igal aastal kolmanda sektori tegevustoetusi ja projektide omafinantseeringuid. Mittetulundusühingute tegevuskulu moodustab 2017. aasta eelarves 5 580 eurot, SA Pannjärve TSK-le tegevustoetus 800 000 euro, majandamiskulu 20 000 eurot sporditegevuse toetamine vallas.

2.7.4 Haridus

Haridusele kulub 30% ehk 1 083 547 eurot eelarve põhitegevuse kuludest. Võrreldes 2016. aastaga suurenevad personalikulud 4,7% nii lasteaias ja kooli töötajatel. Majanduskuludes on järgitud reaalselt kulu.

Koolitransport on arvestatud eelarvesse sõlmitud lepingute alusel (hind ja teeninduspiirkond). Koolitoidu eelarve koosneb valla omaosalusest ja Vabariigi Valitsuse tasandusfondist, mis prognoositud eelneva perioodi alusel. Arveldused teiste omavalitsustega (kohamaksud) prognoositud samale tasemele käesoleva aastaga, samuti õpilasveo liinid.

2.7.5 Sotsiaalne kaitse

Sotsiaaltoetuste eelarve 2017.a 141 018 eurot ehk 4% põhitegevuse kuludest. Prognosis on koostatud 2016. aasta tasandusfondi eraldiste põhjal, 2016.aasta toetusfondi vahendite jääke ei ole arvestatud. Lähiaastate prioriteedid sotsiaaltöös: sotsiaaltoetuste ja -teenuste optimeerimine, nende kättesaadavuse ja kvaliteediparandamine. Terviseedendusliku töö tõhustamine, probleemsete laste ja noortega ning eriti peredega tehtav koostöö. Peredega tehtava võrgustikutöö parandamine, liikumispuuetega inimeste ligipääsu parandamine vajalikesse asutustesse.

3. INVESTEERIMISTEGEVUS

Valla investeeringute tase nii viimastel aastatel kui ka prognoositaval eelarve aastal suhteliselt kõrge. Investeeringute eelarve maht on -2 387 500 €. Investeeringute eelarve tulueelarve maht on 932 500 € (kergliiklustee projektitoetus 892 500€ ja Kurtna Noortekeskus 40 000€ rahastus Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus). Omafinantseering 3 270 000 €.

Investeeringutel soovitakse panustada eelkõige haridusse (Illuka mõisa-kooli investeeringud) ning tehnilisse infrastruktuuri (kergliiklustee rajamine, kütusetankla ehitus, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rekonstrueerimine, tänavavalgustuse uuendamine). Olulised valdkonnad on veel ka ettevõtlus (Narva jõe äärsel randumisala väljaehitamine, turismiobjektide arendamine Kuremäel), kultuur (noortekeskuse rekonstrueerimine, Jaama kabeli, Illuka kiriku investeeringute toetamine) ning elukeskkond (munitsipaalalamufondi korrastamine Kurtnal). Tegevused on alljärgnevad:

Pannjärve TSK	-140 000
Aed, külmladu	-90 000
Tehnikamaja jõusaal	-50 000
Välis spordiväljakud	-20 000
Majandus	-497 500
Kütusetankla	-220 000
Kergliiklustee	-1 050 000
<i>projektitoetus</i>	892 500
valla teede investeeringud	-50 000
tänavavalgustus	-70 000
Veevarustus	-500 000
Kurtna, Vasavere veetrass	-500 000
Elamu- ja kommunaalmajandus	-145 000
Kurtna 4 ja 12	-145 000
Noortekeskus, religioon, vaba aeg	-210 000
Kurtna Noortekeskus saadav sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	40 000
Kurtna Noortekeskuse rekonstrueerimine	-200 000
Jaama kabel, Illuka kirik (sihtfinantseerimise toetus)	-50 000
Haridus	-400 000
Mõisa peahoone sisustus	-300 000
Mõisa vundamendi soojustus	-100 000
Narva jõe randumisala välja arendamine	-300 000
Kuremäe DP ja turismiobjekti arendamine	-125 000

Likviidsed varad

Likviidsete varade maht oli 2015. aasta lõpuks kasvanud 6,58 miljoni euroni. 2016. aasta lõpuks prognoosime sama seisu. 2017. aasta lõpuks vähenevad likviidsete varade mahu investeeringud ja majanduskulud 4,06 miljoni euroni. Mõõdukas langus jätkub ka järgnevatel eelarveaastatel. Siiski järgnevatel aastatel ületab likviidsete varade maht enam kui kahekordselt vastava aasta põhitegevuse kulude kogumahtu. Hoolimata muudatustest ressursitasude jaotamise põhimõtetes, ületavad järgnevatel eelarveaastatel põhitegevuse tulud kulusid. Positiivne põhitegevuse tulem võimaldab finantseerida investeeringuid võõrvahendeid kaasamata.

Likviidsete varade muutusega vähenevad likviidsed varad 2 078 510 € võrra, mis on suunatud investeeringute katteks. Likviidsete varade kõrge tase võimaldab teenida eelarvesse intressitulu, kuigi intressimäärad on rahaturgudel muutunud olematuks. Eelarves on prognoositud intressitulude laekumiseks 8 385€. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus sätestab piirid, kuhu võib vabasid vahendeid paigutada.

Täpne likviidsete varade suurus selgub aga pärast eelarveaasta lõppu ja koos sellega ka võimalik likviidsete varade vaba jääk. Siit tuleneb aga oluline erinevus „Illuka valla eelarvestrateegia aastateks 2017–2020“ ja 2017.aasta eelarve projektis toodud andmete vahel.

Koostas:

Aita Saarmets